خبر

پرونده «تونل توحید» به دادگاه رفت

● رئیس کمیته عمران شـورای شهر تهران با اعلام خبر طـرح پرونده قـرارداد تونل توحیـد در مراجع قضائی گفت: شرکت پیمانکار توحید که شرکت طرح و ساخت است، حتی بیش از مبلغ قرارداد و به علت ایجاد تغییرات و تأخیرات پروژه، ادعای غرامت کرده است و برهمین اسـاس دادگاه عمومی ۹ کارشناس تعیین کرده تـا ابعاد مختلف قـرارداد این پیمانکار با شـهرداری را بررسـی کند. این در حالی است که شـرکت پیمانکار بـدون توجه بـه تصمیمات حَکَم بـه دادگاه رفته و قـرار بود با ارائه مسـتندات خود، با تفاهم این مشـکل حل شـود نه‌اینکه این موضوع دادگاهی شـود. آب‌گرفتگی تونل توحید چندسـالی اسـت که هرازچندگاهی به تیتر یک رسانه‌ها تبدیل می‌شود؛ تونل شـهری‌ای که هفت سال قبل افتتاح شد، اما بیشتر از تعداد سال‌های عمرش آب‌گرفتگی به خود دیـده و حالا نبود زه‌کشـی و عایق‌بندی این تونل! خبرسـاز شـده. هر چند شـرکت پیمانکار که طراحی و سـاخت این تونل شهری را برعهده داشته، در جوابیه‌ای که به رسـانه‌ها داده، مدعی شـده که عایق‌بندی تونل شهری توحید حسب صورت‌جلسات تحویل پروژه، برعهده کارفرما یعنی شهرداری تهران بوده و هیچ‌گونه ارتباطی به پیمانکار ندارد. بااین‌حال معـاون فنی و عمرانی شـهرداری این موضوع را رد کـرده و می‌گوید: این موضوع نافی وظایف شـرکت پیمانکار نیسـت. علیرضا جاوید در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه براساس قرارداد اولیه، طراحی و ساخت تونـل توحیـد برعهده شـرکت مذکور بوده اسـت، می‌گوید: پس از بهره‌برداری از تونل مشـخص شـد که عایق‌بندی صورت نگرفته است و برهمین‌اساس با کسـر مقداری از مبلغ قرارداد، عایق‌بندی برعهده شـهرداری قرار گرفت و این موضـوع نافی وظایف شرکت پیمانکار نیسـت. اقبال شاکری، رئیس کمیته عمران شـورای شهر، نیز درباره سـرانجام وضعیت فعلـی تونل توحید و ادعای پیمانـکار مبنی‌بر اینکه عایق‌بندی برعهده شـهرداری تهران بوده اسـت، به ایسنا می‌افزاید: پروژه تونل توحید به صورت دوعاملی به شرکت پیمانکار واگذار شـده بود که براین‌اساس طراحی و سـاخت این پروژه برعهده شـرکت مذکور بوده اسـت. وی با بیان اینکه شـرکت پیمانکار تونل توحید از ابتدا بر سـر زه‌کشـی و عایق‌بنـدی تونل با شهرداری تهران اختلاف داشته است، اظهار می‌کند: شـرکت پیمانکار مدعی بود از آنجایی که طراحی و ساخت با آنهاسـت تشخیص می‌دهد که عایق‌بندی لازم نـدارد و نهایتـا بـه شـهرداری اعـلام کرد که می‌خواهد به روش ساخت تونل رسالت، تونل توحید را بسازد و به دلیل پایین‌بودن سطح آب‌های زیرزمینی نیاز به عایق‌بندی و زهکشـی ندارد و شـهرداری نیز بنا به دلایلی نتوانسـت اعمال قدرت کرده و شرکت پیمانکار را متعهد به عایق‌بندی کند. شـاکری با بیان اینکه متأسـفانه شـرکت پیمانکار تونل توحید حتی نقشـه‌های تونل را نیز نمی‌داد، می‌افزاید: اختلافاتی حقوقـی در زمینه قرارداد با این شـرکت وجود دارد که این مسئله سـبب استنکاف شرکت پیمانکار شده اسـت. وی با اشـاره به اینکه بـا عایق‌بندی‌نکردن تونـل توحید، مشـکلات پـس از افتتاح نمـود پیدا کرد و مشـکل شـهرداری و شـرکت پیمانکار بر سر این مسـئله افزایش یافت، ادامه می‌دهد: سـرانجام پـس از چند سـال مذاکره، فـردی را به‌عنوان حَکَم انتخاب کرده و صورت جلسه‌هایی را درباره تعهدات شـرکت پیمانکار و شـهرداری تعیین کردند؛ اما قرار شـد پیمانکار همه نقشـه‌های تونل را به شهرداری تحویل داده و قسمت‌های ناقص را نیز تکمیل کند تا صورت‌جلسه نهایی شود.

عکس: رنوفه رستمی، شرق

سفریک روزه به محک

می‌خواهیم بگوییم تو تنها نیستی

شهرزاد همتی

ساختمان روشـن و آرام محـک در شـمالی‌ترین نقطه تهران، نقطه تلاقی درد و امید اسـت. در یکی از روزهای گرم تیرماه، میهمان بیمارسـتان محک بودیم و سـاعتی را در یکی از بخش‌ها و خوابگاه خانواده‌ها گذراندیـم. اولیـن مواجهه مـا با کودکی بـه نام امید بود که تومور در پایش داشـت. پسـری یک‌ساله که در حـال شـیمی‌درمانی بود و دو مـددکار برای اینکه امید، سـاعت‌های شـیمی‌درمانی را آرام بگذراند، با او بـازی می‌کردند و کتاب می‌خواندند. مادر امید که حالا یک سال است به مدرسـه نرفته، می‌گفت او نمی‌داند که مبتلا به سـرطان اسـت و فکر می‌کنـد عفونتی در بدنش دارد که به‌زودی درمان می‌شـود. ما تنها اجازه عکاسـی از امیـد را در بخش داشـتیم، کودکی که با وجـود حالت تهـوع ناشـی از شـیمی‌درمانی و رنگ پریده، به سـؤالات مددکار درباره کتابی که می‌خواندند پاسـخ می‌داد. مکان دیگـری که همراه بـا همکاران روابط‌عمومی محک به آن سـر زدیم، اقامتگاه بیماران سـرپایی بـود. جایی کـه بیمارانی که نیاز به بسـتری ندارند و از شهرسـتان می‌آیند بـرای اینکه جایی برای ماندن ندارند، در آنجا شـب و روزشـان را می‌گذرانند. سـاعت‌های کشـنده بیماری در هتل کوچک محک با حضـور داوطلبانی کـه در آنجا رفت‌وآمـد می‌کنند و به مادران مضطرب خیاطی و کاردسـتی یاد می‌دهند، سـاده‌تر می‌گذرد. در شـرایطی که آنها باید بدون هیچ کار خاصـی در ایـن اقامتـگاه روزگار بگذرانند، محک سـعی می‌کند از سـاعت‌های مرده آنها شـرایطی را بسازد تا آنها بتوانند مهارت‌های درست‌زندگی‌کردن را بیاموزند. زنان و کودکان کنار داوطلبان گوی‌های بزرگ رنگـی را طرح می‌زدند و با سـرطان مبارزه می‌کردند. یکی از پرسـتارها تعریـف می‌کرد که غـذای بیماران و پرسـنل مثل هم اسـت و کیفیت بالایی دارد. بعد از کمی مکث پرستار می‌گوید: «اما ممکن است یک‌دفعه یکی از بچه‌های بستری دلش سیب‌زمینی سرخ‌کرده یا مثلا پیتزا بخواهد، ما بلافاصله یا در آشـپزخانه برایش تهیـه می‌کنیم یـا از بیرون سـفارش می‌دهیم تا برای کودک کوچک‌ترین خواسـته‌ای نماند». در اتاق کوچک بازی هتل محـک آخرین تصویری که توسـط عکاس «شـرق» ثبت می‌شود، بازی فوتبال‌دسـتی بین دو نفر از کودکانی اسـت کـه در اقامتگاه زندگـی می‌کنند، تا روزهای سخت شیمی‌درمانی سرپایی را بگذرانند». در این دیدار، شـرایطی مهیا شـد تا با خانم صدیق‌نژاد، از همکاران قدیمی محک گفت‌وگو کنیم. واسطه آشنایی صدیق‌نژاد و محک، سـرطان اسـت. سـرطانی که در جان فرزند ۱۱سـاله او، در ۲۳ سـال پیش رخنه کرد و امروز او و فرزندش از این جنگ سربلند بیرون آمده‌اند. صدیق‌نژاد می‌خواهد شـرایط جنگیدن را به مادرهای غمگین محک آموزش دهد.

به‌جرئـت می‌تـوان گفـت کـه ما سـازمان مردم‌نهادی شـبیه به محک نداریـم. افرادی هم که از روزهای اول همراه محـک بودند و تا امروز با آن هسـتند، به‌نوعی زخم‌خورده سرطان هستند و بخش دیگری هم سـرطان دغدغه آنهاست. خانم صدیق‌نژاد شما از کدام دسته هستید؟

اول اینکه مـن واژه زخم‌خورده را قبول ندارم چون این واژه بار منفی دارد. من شـیرین صدیق‌نژاد هستم و ۲۳ سال است در این مؤسسه فعالیت می‌کنم. فعالیتم را از داوطلبـی در بخش مددکاری شـروع کردم و بعد مسئول بخش مددکاری شدم و سپس مسئول خدمات حمایتی و حالا مسـئولیتم در امور شهرستان‌هاسـت. نحوه آشـنایی من با محک هم از طریق سـرطان بود. پسرم وقتی ۱۴سالش بود به بیماری سرطان مبتلا شد. دوران مشـکلی را داشتیم... بعد از آنکه دوره درمانش تمام شـد. یک روز همسرم با من تماس گرفت و گفت مؤسسـه‌ای وجـود دارد به نـام مؤسسـه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان محک و در روزنامه همشهری آقای دکتر آل‌بویه، عضو هیأت‌امنای این مؤسسـه یک مصاحبه انجام داده‌اند. بیا با هم عضو مؤسسه شویم. آن‌قدر این مؤسسـه کوچک بود که من شش ماه گشتم تا این مؤسسـه را پیدا کردم، آن هم از طریق بیمارستان حضرت علی‌اصغر و بعد به صورت داوطلب در بخش مددکاری در بیمارستان حضرت علی‌اصغر مشغول به کار شـدم. اما اینکه می‌گویم واژه زخم‌خورده بار منفی دارد، بـرای این اسـت که آدم‌هایی که درگیر سـرطان بودنـد واژه زخم‌خورده مناسبشـان نیسـت، آدم‌هایی بودند که از یک تهدید به‌عنوان فرصت استفاده کردند. سـرکار خانم قدس، به‌عنوان بنیان‌گذار مؤسسه محک از ایـن تهدید یک فرصت بزرگ سـاختند و محک را به همراه همراهان اولیه‌شـان بنیان گذاشتند تا جایی که اکنـون نزدیک بـه ۲۶ هزار کودک مبتلا به سـرطان را تحت حمایت همه‌جانبه محک قـرار داده‌اند. عده‌ای هسـتند که در این مؤسسـه چه به صورت داوطلب و چه کارمند با این مسـئله زندگی کردند و کسـانی هم هسـتند که در خانواده شان چنین مشکلی نداشتند اما دغدغه‌شان دغدغه انسانیت است. اینکه به یک انسان دیگر چطور می‌شـود کمک کرد، آن هم در مؤسسه‌ای که بسیار خوش‌نام است و سیسـتماتیک کار می‌کند و از روش‌های سـنتی کمک، به یک سیسـتم روز جهانی مبدل شده.

شش ماه طول کشـید که به محک وصل شدید. در آن دوره تصورتان از محک چه بود و چگونه وارد شدید و این پروسه ۲۳ساله را طی کردید؟

خیلی راحت. وقتی شـماره‌تلفن دفتـر را پیدا کردم، تماس گرفتـم. آن زمان دفتر مؤسسـه محک یک اتاق ۴۰متری در میدان چیذر بود. وقتی تماس گرفتم با خانم شکرایی که مسـئولیت مددکاری را داشتند، مصاحبه و سـوابق کارم را برایشان تشـریح کردم. من روان‌شناسی خوانده بودم و عنوان کردم حاضرم به صورت داوطلبانه در این مؤسسه کار کنم و خیلی راحت وارد شدم.

تا الان چـه اتفاقاتی در محک افتـاده و چقدر تغییر کرده؟

خیلـی؛ آن زمانی که مـن وارد محک شـدم، یک مؤسسـه بسـیار کوچک در فضای ۴۰متری بود و الان صاحب بزرگ‌ترین بیمارسـتان فوق‌تخصصی سرطان اطفال خاورمیانه اسـت. آن زمان شـاید ۲۰۰ بچه هم تحت حمایت محک نبودند؛ یعنی اصلا شـرایط مالی اجازه نمـی‌داد؛ اما اکنون با افتخـار اعلام می‌کنیم در ۲۵ سال نزدیک به ۲۶ هزار کودک تحت حمایت محک بوده‌اند.

شـاید همین پله‌پله‌رفتن باعث شد محک این قدر موفق باشد... .

قطعا؛ محک از ابتـدای فعالیت خود تاکنون بیش از ۲۶ هـزار کودک مبتلا به سـرطان را تحت پوشـش قرار داده اسـت و درحال‌حاضر بیش از ۱۳ هزار کودک مبتـلا به سـرطان در مرحله درمان هسـتند. آن زمان کودکانی که در هفت بیمارسـتان دولتی و دانشگاهی تهران بودند تحت حمایت محـک قرار می‌گرفتند؛ اما درحال‌حاضر همه کودکان مبتلا به سـرطان در سراسر ایران که در بیمارستان‌های دولتی یا دانشگاهی درمان می‌شـوند، می‌توانند تحت حمایت محک قرار بگیرند. درحال‌حاضر داوطلبـان بخش مددکاری محک در ۱۶ اسـتان حضور دارند. اینها ماجراهایی است که در این مدت اتفاق افتاده است.

شـما وقتـی وارد بخش مددکاری شـدید چه کارهایی کردید؟

پایه‌ریزی این بخش خیلی خوب بود؛ زمانی که وارد شدم شـروع کردیم برمبنای فونداسیون پیشین فرم‌های تشـکیل پرونده را عوض کردیم. وقتی مؤسسـه وضع مالی‌اش بهتر شـد، آرام‌آرام نوع پرداخت‌ها تغییر کرد، و تعداد بیشـتری از بچه‌ها را تحت حمایت قرار دادیم و هزینه‌های بیشـتری را متقبل شدیم. درصد حمایتی را تعییـن کردیم؛ یعنی اکنون هر بچه‌ای نسـبت به وضع مالی خانواده‌اش کمک دریافت می‌کند. درصد حمایتی برای مادری که شوهرش فوت کرده یا زندان است و سه بچه دارد، با زن و شوهری که هر دو کار می‌کنند، متفاوت اسـت؛ در محک بر حسـب هزینه مقدار کمک متفاوت اسـت. اگر هزینـه ۱۰ میلیون تومان باشـد، و وضعیت اقتصادی خانواده در خطر باشـد، ما همـه هزینه را بر عهده می‌گیریم. در هزینه‌هایی که نرمال اسـت درصد حمایتی متقبل می‌شویم و در هزینه‌های خیلی‌گران تمام هزینه‌ها را می‌پردازیم؛ زیرا هیچ خانواده‌ای قادر نیسـت یک پروتز ۴۵ میلیون تومانی بخرد. چه کسـی می‌تواند یک آمپول ۱۶ میلیونی بخرد؟

آن زمان که فرزند شـما مبتلا به سـرطان شد، کسی بود که کنار شما قرار بگیرد؟

نه متأسـفانه. چیزی که دغدغه محک بود، این بود که جایی باشـد کـه خانواده‌ها احسـاس امنیت کنند، احسـاس کنند جایی هسـت که می‌توانند حرف بزنند، گریه کنند، جایی هسـت که بتواند دست آنها را بگیرد. پسرم که به سرطان مبتلا شد، نمی‌توانستم با هیچ کس حرف بزنم، چون در اطرافم کسـی نبود که این مشکل را داشته باشد و خودم هم احساس می‌کردم با هرکس هم که حرف بزنم کسی حرفم را نمی‌فهمد؛ اما اکنون در محک خانواده‌ها این مشـکل را ندارند و داوطلبان ما در تمام بیمارسـتان‌ها هسـتند. ما فیلمـی را تهیه کردیم به نام «تو تنها نیسـتی» و زمانی که یک خانواده با مشـکل سـرطان مواجه می‌شـوند در یـک محیط آرام برایشـان این فیلم را می‌گذاریـم و از تجربیاتمان می‌گوییم و از گذشته‌مان تعریف می‌کنیم.

اکنون در بخش شهرستان‌ها شما چه می‌کنید؟

ما در ۱۶ استان داوطلبانمان را هماهنگ کرده‌ایم و به آنها آموزش تشکیل پرونده و پرداخت هزینه را داده‌ایم. در سـال ۸۵ تعداد کمی از شهرستان‌ها تحت حمایت بودند و هر کودکی که تحت حمایت بود همین‌جا پرونده تشـکیل می‌داد. ما اعلام کردیم هر کودکی که در تهران یک‌بار بیاید و پرونده تشکیل بدهد، می‌تواند در هرجایی تحـت حمایت محک باشـد؛ اما بعـد از مدتی متوجه شدیم این خانواده‌هایی که برای تشکیل پرونده به تهران می‌آیند، خانواده‌هایی هستند که توانایی آمدن به تهران را دارند. مادری که سـه فرزنـد دارد و در خاش زندگی می‌کنـد و تابه‌حال زاهـدان را هم ندیـده، چه توقعی داریم که به تهران بیاید؟ مسـئله بعدی این بود کسانی که برای تشکیل پرونده به تهران می‌آمدند باید هزینه‌ها را در ابتـدا می‌پرداختنـد و بعد مـدارک را برای محک ارسـال می‌کردند و ما از طریق بانک به حسابشان واریز می‌کردیم. خب این گپ وسـط چگونه پر می‌شـد؟ من چقدر می‌توانسـتم پول قرض کنم و هزینه‌های سرسام آور درمان را پرداخت کنم؟ این باعث شد ما در سال ۸۶ یک دفتر مددکاری در شـیراز ایجاد کردیـم و بعد از دو سال که اشکالات کارمان را متوجه شدیم، دفتر مددکاری محک را در اصفهان در سال ۸۸ و در مشهد در سال ۹۰ فعال کردیم و بعد در سـایر مراکز اسـتانی این دفاتر را گسـترش دادیم. دفاتر مددکاری محک در شهرستان‌ها وظیفه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان را در آن استان بر عهده دارند. از طرف دیگر برخی خیرین تمایل داشتند هزینه‌های پرداختی‌شـان به محک، صـرف حمایت از کودکان مبتلا به سـرطان شهرستان خودشان شود. این شـد که ما در برنامه اسـتراتژیک پنج‌سـاله‌مان به این نتیجه رسیدیم که به تأسیس مؤسسات در شهرستان‌ها کمک کنیم. این همان ماجرای برون‌سپاری است. اکنون خوشبختانه دو مؤسسه، «کسـا» در اصفهان و مؤسسه استان خراسان، تأسیس شده. ما به تأسیس کمک کردیم و کمک می‌کنیم در یک فرایند پنج‌سـاله بتوانند مستقل شـود. برای نمونه سـال اول آنها ۱۵ درصد هزینه‌ها را می‌پردازند و بقیه را محک پرداخت می‌کند، سـال دوم ۳۰ درصد و همین‌طور پلکانی بالا می‌رویم و آنها در یک فرایند پنج‌ساله مستقل می‌شوند.

ادامه در صفحه ۱۷

رویداد

عفونت گوارشی و بیماری زمینه‌ای علت فوت ۴ بیمار دیالیزی در اهواز

● **شـرق:** مدیر کل دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان وزارت بهداشـت کـه در رأس تیمی از وزارت بهداشـت بـه منظور بررسـی فوت چهـار بیمار در بیمارستان سینای اهواز به این شهر اعزام شده است، علت فوت این بیماران را عفونت گوارشـی و بیماری زمینه‌ای پیشـرفته اعـلام کرد. دکتر محمدحسـین میردهقان گفت: پرونده‌های بیماران فوتی و بسـتری توسـط تیم همراه بررسـی شـدند و بررسـی اولیه پرونده‌ها و جلسـات کارشناسـی ویژه بـا نمایندگان مجلس، پزشـکان و کادر درمان که تا سـاعت چهار بامداد روز گذشـته به طول انجامید، نشان داد انتقال عفونـت مربوط به دسـتگاه‌ها و رونـد دیالیز نبود و مربوط بـه عفونت گوارشـی و بیماری‌های زمینه‌ای قبلی اسـت. وی با بیان اینکه دو آزمایشگاه در اهواز و تهـران، علـت عفونت منجر به فوت چهـار نفر از هموطنانمان در بیمارستان سـینا را بررسی کرده‌اند، افزود: عفونت گوارشـی در افراد بـا وضعیت ایمنی مناسـب و سـلامت عمومی مسـاعد منجر به مرگ نخواهد شـد، اما با توجه به اینکه متأسفانه این چهار نفر از بیماری زمینه‌ای پیشرفته و نقص ایمنی جدی و بسیار شدید رنج می‌بردند، این عوامل زمینه‌ای منجر به فوت ناشـی از ابتلا به عفونت گوارشـی و اسهال عفونی شـده است. بنابر اعلام وبدا، میرهقان گفت: یکی از این بیماران فوت‌شده به سرطان پیشرفته کلیه، یکی دیگر به نارسـایی پیشرفته کبدی (سیروز کبدی) و دو نفر دیگر از فوت‌شـدگان به نارسـایی پیشـرفته قلبی مبتلا بوده‌اند. این در حالی اسـت که چهار نفر دیگر از مبتلایان به این عفونت گوارشی در بیمارستان بسـتری بوده و حال عمومی مناسـبی دارند. وی در پایان گفت: بـا توجه به اینکه بیمـاران زیادی قبل و بعد از بیماران فوت‌شـده در این بخش بستری بودند و مشکلی ندارند، منشـأ عفونت گوارشی که احتمال می‌رود مربوط به خارج از بیمارستان باشد، در دست بررسی است.

مرگ حدود ۴هزار نفر در حوادث رانندگی بهار

● **شرق:** پزشکی‌قانونی از مرگ سه‌هزارو ۹۴۵ نفر در حوادث رانندگی بهار امسال خبر داد. حوادث رانندگی در بهار امسال جان سه‌هزارو ۹۴۵ نفر را گرفت؛ آماری که در مقایسـه با مدت مشابه سال قبل با چهارهزارو ۱۱۸ مورد فوتی، کاهش، ۴،۲ درصدی را نشان می‌دهد. تقسـیم این آمار بر تعداد روزهای بهار نشان می‌دهد که به طور متوسط روزانه ۴۲ نفر در حوادث رانندگی بهـار ۹۵ جان باخته‌اند. همچنین از کل جان‌باختگان حوادث رانندگی در سه‌ماهه امسال، دوهزارو ۴۸۵ نفر در جاده‌های برون‌شهری، هزارو ۱۳۰ نفر در محورهای درون‌شهری، ۳۱۶ نفر در مسیرهای روستایی و ۱۴ نفر در مسـیرهایی نامعلوم کشته شده‌اند. در این مدت و برابر آمارهای موجود، استان‌های فارس با ۳۵۷ مورد فوتی، تهران با ۲۹۵ مورد فوتی و خراسـان‌رضوی با ۲۷۲ مورد فوتی بیشترین و استان‌های ایلام با ۳۱ مورد فوتی، کهگیلویه‌وبویراحمد با ۴۲ مورد فوتی و زنجان با ۴۸ مورد فوتی کمترین آمار تلفات حوادث رانندگی را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین آمار مراجعات مصدومیت‌های ناشی از حوادث رانندگی به پزشکی قانونی نشان می‌دهد که در بهار امسال ۸۲هزارو ۸۶۰ نفر دچار مصدومیت شـده و به مراکز پزشکی‌قانونی مراجعـه کرده‌اند کـه از این تعداد ۵۸هـزارو ۸۹۸ نفر مـرد و ۲۳هـزارو ۹۶۲ نفر نیـز زن بوده‌اند. آمار مصدومان حوادث رانندگی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل با رشد ۶،۱ درصدی مواجه بوده است.

جدول ۲۶۰۵ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- جراحـت- ریـش صـورت- خـدای هنـدو ۲- فرمانـده- داخلی- بدزبانی و دشـنام‌گفتن ۳- از نام‌های پیامبر اسلام (ص)- هشـتمین ماه میلادی- جرم و عمل غیرقانونـی ۴- خانه‌ای که اجزای آن در دو سطح مختلف ساخته می‌شود- سنگ سبز قیمتی- نامی دخترانه ۵- استان- عطاکردن- اندک ۶- مخترع تلفن- بخشندگی- نوراندک و ضعیف ۷- پایتخت پرو- پناهگاه- شیوه اداره امور ۸- کشوری اروپایی- حریق- نخ تابیده ۹- آزادی- بتن مسلح- می‌گویند چاقو هرگز آن را نمی‌برد ۱۰- انسـان بودن- کمک- نشانه مصدر جعلی ۱۱- نـگاه خیره- روشـن و تابناک- مجموعه داسـتانی نوشـته محمدرضا رهگذر ۱۲- نویسـنده- قـرآن را روی آن گذارده و تـلاوت می‌کنند- کامپیوتر ۱۳- پس‌غـذا- اتفـاق نظـر فقهـا درباره مسـائل شـرعی- چاق و فربه ۱۴- مقابل رعیت- جاودانگی- خجستگی ۱۵- چوب‌دستی پلیس- خوراک مجردی- پارچه کهنه.

عمودی:

۱- باد سرد- صداپیشـه- صفرا ۲- مشگین شهر سـابق- شـب معراج پیامبر اکـرم (ص) ۳- کلمه تحسـین- افزونی- نزدیکی بـه خداوند ۴- گروهی از گیاهان علفی چندسـاله از خانـواده گندمیان- کبوتر صحرایی- ضمیر غایب ۵- یاری‌کننده- رسـم و سنت - پسـر عرب ۶- نخستین شـهید کربلا- تندرستی- از پسـران فریدون ۷- صدا- خلوت گزیـده را به... چه حاجت اسـت- از صفات خداوند به معنی بخشاینده ۸- بی احسـاس- سـخن تحقیرآمیز- سرسرای بزرگ ورودی ۹- شـنونده- نوعـی‌اش که بـا آرد گندم تهیه می‌شود- نیسـتی ۱۰- دسـتگاه تقویت‌کننده شنوایی- روی قـاب پنجره می‌اندازند- زمیـن آذری ۱۱- حیرت- گوشه‌ای در دستگاه ماهور- پل دیدنی ونیز ۱۲- برهنه- بیماری ویروسـی جانوران گوشـت‌خوار- معروف‌ترین پیست اسکی ایران ۱۳- معروف‌ترین تلسکوپ فضایی- بیماری ویروسـی دسـتگاه تنفس- اولین مقتول تاریخ ۱۴- پایتخـت مکزیـک- نهایـت آرزو ۱۵- از آرایه‌های ادبی- مگس آفریقایی- آخرین یک‌رقمی.

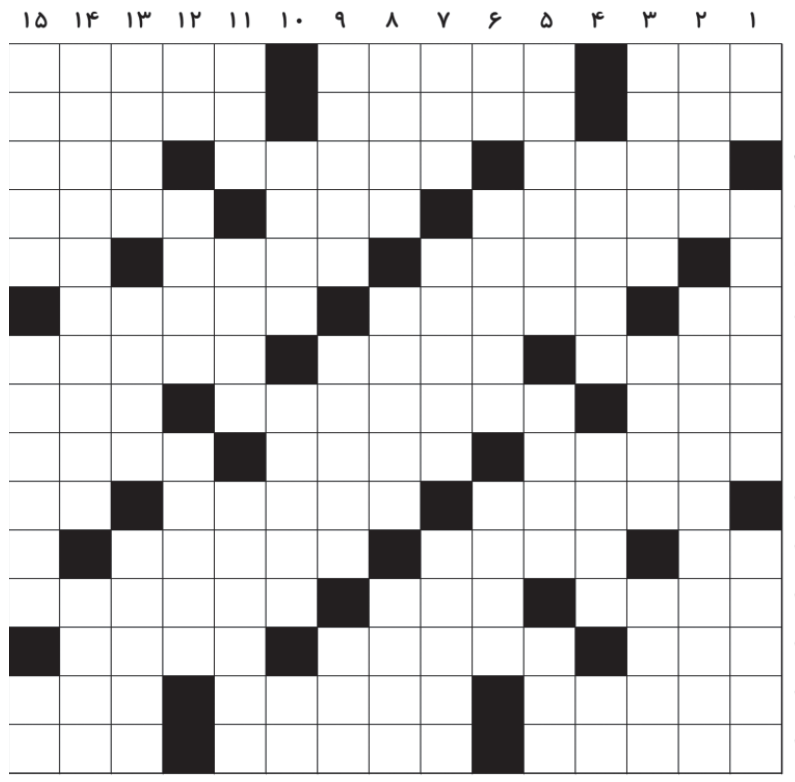

سودوکو سخت ۱۶۰۲

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۵	۹			۶		۳		۴
	۳		۹				۸	
		۲	۳				۱	
		۶				۴		
۲			۴	۷				
			۲				۳	۱
		۳	۷	۸				
	۸		۵		۹			
	۵				۲	۹	۴	

سودوکو ۱۶۰۲

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۴	۹				۸	۵		۲
				۴		۹	۶	۳
۲			۷	۹		۱	۸	
۸	۷	۴	۹			۶		
	۶	۳		۷	۱	۲		
۹	۲			۵		۷		
۱			۵	۸			۹	۶
۳	۵		۴			۸		
			۱	۳			۵	۷

حل سودوکو سخت

۲	۵	۸	۱	۷	۹	۶	۴	۳
۹	۱	۶	۳	۴	۸	۵	۷	۲
۷	۴	۳	۲	۵	۶	۹	۱	۸
۶	۹	۲	۷	۸	۳	۱	۵	۴
۵	۷	۴	۶	۱	۲	۳	۸	۹
۳	۸	۱	۴	۹	۵	۷	۲	۶
۸	۶	۷	۹	۲	۱	۴	۳	۵
۱	۲	۹	۵	۳	۴	۸	۶	۷
۴	۳	۵	۸	۶	۷	۲	۹	۱

حل سودوکو ۱۶۰۱

۷	۳	۶	۸	۴	۵	۲	۹	۱
۴	۹	۵	۱	۲	۷	۶	۸	۳
۱	۲	۸	۳	۶	۹	۷	۴	۵
۵	۷	۱	۹	۳	۲	۸	۶	۴
۳	۶	۲	۴	۱	۸	۹	۵	۷
۸	۴	۹	۵	۷	۶	۳	۱	۲
۹	۸	۴	۷	۵	۳	۱	۲	۶
۲	۱	۳	۶	۸	۴	۵	۷	۹
۶	۵	۷	۲	۹	۱	۴	۳	۸
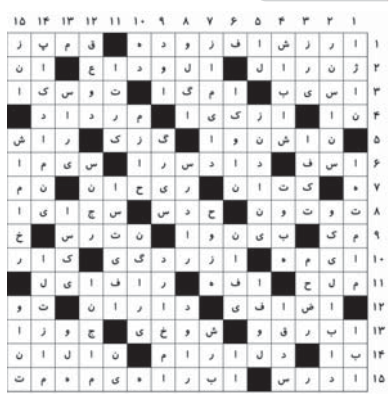
جدول ۲۶۰۴